

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

آنچه باید در مورد پارگی کیسه آب بدانید.

گروه هدف: مادران باردار

بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) فومن
بخش زایمان
آزاده تراشنده فومنی، کارشناس مامایی
اسفند ۱۴۰۱

برای اطلاعات بیشتر و یا در صورت داشتن سوال با
بخش زایمان بیمارستان امام حسن مجتبی (ع) فومن
به شماره های زیر تماس بگیرید:

۰۱۳-۳۱۷۳۳۷۰۹۶

۰۱۳-۳۱۷۳۳۷۰۹۷

یا به سایت بیمارستان به نشانی زیر مراجعه فرمایید:
<https://foumanh.gums.ac.ir/>

شروع انقباضات منظم رحمی به تعویق افتاده و در طول این
مدت به منظور پیشگیری از خطر عفونت درمان با آنتی بیوتیک
تجویز شود.

در صورت پارگی زودرس کیسه آب در تاریخی غیر از موعد
مقرر زایمان، به منظور بررسی علائم عفونت در مادر و جنین
معاینه انجام خواهد شد. در صورت وجود خطر برای مادر یا
جنین انجام زایمان چه با روش عمل سزارین و چه با روش
طبیعی بدون توجه به سن حاملگی ضرورت خواهد یافت.

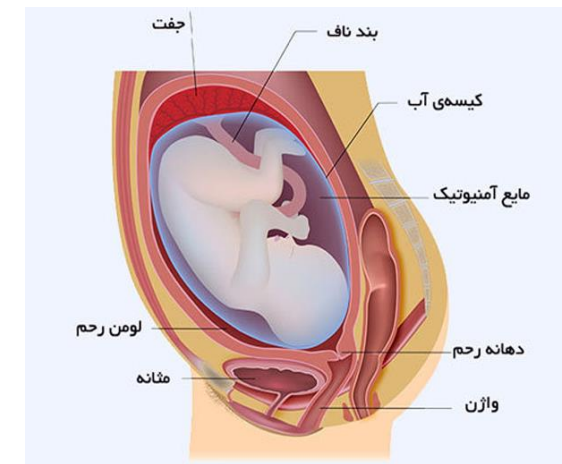
اگر بعد از پاره شدن کیسه آب انقباضات شروع نشود چه اتفاقی می افتد؟

انقباضات از ۱۲ تا ۲۴ ساعت پس از پاره شدن کیسه آب شروع
می شود. اگر انقباضها پس از ۲۴ ساعت آغاز نشود، پزشک
احتمالاً از شما درخواست می کند تا چند ساعت دیگر برای
شروع انقباضات خود به خودی و بدون هیچگونه عوارضی صبر
کنید. اگر زایمان حتی تا ۴۸ ساعت شروع نشود، از طریق
مداخلات پزشکی زایمان انجام می شود.

منبع: کتاب آموزش های دوران بارداری و آمادگی برای زایمان؛ انتشارات
پژواک آرمان

کیسه آب چیست؟

کیسه آب که در اصطلاح پزشکی کیسه آمنیوتیک نامیده می شود؛ در ادامه حیات و روند طبیعی رشد و تکامل جنین نقشی بسیار مهم و اساسی بر عهده دارد. پارگی کیسه آب در اواخر بارداری و در جریان دردهای زایمانی خبر از قریب الوقوع بودن زایمان دارد ولی با این حال در برخی موارد نیز با انقباضات و دردهای زایمانی همراه نیست. کیسه آب محل زندگی جنین در طول نه ماه بارداری است. دیواره این کیسه از دو غشاء نازک به نام های آمنیون (لایه داخلی) و کوریون (لایه خارجی) تشکیل شده است. درون این کیسه مایعی روشن و بدون رنگ و بو موسوم به مایع آمنیون وجود دارد که بیش از ۹۶/۴ درصد حجم آن را آب و مابقی آن را ترکیبات و ذرات معلق دیگری نظیر مواد معدنی، سلول های جنینی، آنزیم ها و هورمون ها تشکیل می دهد.

وظایف کیسه آب چیست؟

- حفاظت از جنین در برابر صدمات فیزیکی
- محافظت از جنین در برابر ضربات احتمالی و سرو صدا، حفظ

درجه حرارت ثابت و یکنواخت، پیشگیری از فشرده شدن بند ناف و همچنین ایجاد محیطی مطلوب و مناسب برای حرکات آزادانه جنین که در نتیجه امکان رشد اعضای بدن، انجام حرکات تنفسی منظم و عملکرد بهتر ریه ها و سیستم تنفسی جنین را در این دوران فراهم می کند.

• مقابله با عوامل بیماری زا

مایع آمنیوتیک کاملاً استریل بوده و همانند سدی در برابر عفونت های دستگاه تناسلی مادر از جنین محافظت می کند.

• تامین بخشی از نیازهای تغذیه ای جنین

مایع آمنیوتیک بخشی از آب و مواد معدنی مورد نیاز جنین را تامین کرده و جنین آن ها را به طور مداوم از راه دهان بلعیده و یا از طریق پوست جذب می کند.

نکته: در انتهای بارداری پایین آمدن کیسه آب به بخش تحتانی رحم فشار وارد می کند. این فشار موجب اتساع دهانه رحم و تسهیل فرآیند زایمان می شود.

منظور از پاره شدن کیسه آب جنین چیست؟

به پارگی غشاء آمنیوتیک (آمنیون و کوریون) که معمولاً در آغاز و یا در حین فرآیند زایمان رخ می دهد در اصطلاح عموم «پارگی کیسه آب» گفته می شود. این امر به معنای جاری شدن حجمی کم و بیش زیاد از یک مایع گرم، شفاف و بدون رنگ و بو با ظاهری شبیه آب از واژن مادر است. پارگی کیسه آب حتی می تواند بدون وجود انقباضات رحمی رخ دهد. ولی با این حال به محض وقوع آن باید جهت انجام معاینه و بررسی های لازم در اسرع وقت به بیمارستان مراجعه کنید. زیرا در صورت پارگی کیسه آب جنین در برابر عوامل

میکروبی و عفونت های دستگاه تناسلی مادر ایمن نبوده و خطر ابتلا او به انواع عفونت ها وجود دارد. علاوه بر آن سقوط یا افتادگی یا پرولاپس بند ناف نیز از دیگر خطرات پارگی زودرس کیسه آب به شمار می رود؛ به این معنا که طناب نافی پیش از جنین به سمت دهانه رحم رانده شده و در هنگام عبور جنین از کانال زایمان فشرده می شود. از این رو چنانچه پس از پارگی کیسه آب فرایند زایمان به طور طبیعی و در موعد مقرر آغاز نشد پزشک جهت سرعت بخشیدن به زایمان از روش های دارویی استفاده می کند.

پارگی زودرس کیسه آب:

به پاره شدن کیسه آب در هر مقطع زمانی قبل از شروع مراحل زایمانی پارگی زودرس کیسه آب گفته می شود.

در صورت پارگی کیسه آب در انتهای بارداری نوع رویکرد بسته به نظر پزشک متفاوت خواهد بود:

در صورتی که در اواخر بارداری و نزدیک به زمان زایمان، پارگی زودرس کیسه آب روی دهد به منظور کاهش خطر ابتلا جنین به عفونت ها در اغلب موارد پزشک برای ختم بارداری اقدام خواهد کرد. ولی در مواردی نادر ممکن است با صلاح دید پزشک فرایند زایمان تا